Båstads kommun
bastads.kommun@bastad.se

2018-11-07

Dnr 400-2017:10215

Beslut

efter kvalitetsgranskning av musikundervisningen i grundskolan vid Förslövs skola i Båstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av musik i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i grundskolans musikundervisning. Kvaliteten bedöms utifrån om musikundervisningen dels utgår från och innehåller ämnets hela kursplan, dels ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar deras utveckling av kreativitet.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning utgår musikundervisningen från, och innehåller, ämnets hela kursplan?
2. I vilken utsträckning ger musikundervisningen eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet?

Granskningen genomförs i årskurserna 7-9 i 30 skolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Förslövs skola, i Båstads kommun, ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Förslövs skola den 25-26 september 2018. Besöket genomfördes av Johan Juffermans och Charlotte Rudebeck. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört en lektionsobservation samt intervjuer med elever i årskurs 9, musikläraren och rektorn.

Förslövs skola är en kommunal grundskola med elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Skolan har 473 elever varav 202 elever går i årskurserna 7–9. Enligt uppgifter från skolans rektor undervisar en lärare i musik i årskurserna 7–9. Läraren är inte behörig eller legitimerad att undervisa i musik i aktuella årskurser, men läser för närvarande till lärare inom ramen för KPU (kompletterande pedagogisk utbildning). Läraren har arbetat på skolan sedan februari 2018. Sammanlagt är 80 timmar avsatta för undervisning i musik till årskurserna 7–9.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till det utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Granskningen visar att de senaste åren inneburit ett flertal lärarbyten för musikundervisningen på Förslövs skola, vilket medfört att innehåll och kvalitet varierat. Rektorn säger i intervjun att de kommer hinna täcka in hela det centrala innehållet även för eleverna i årets årskurs 9. Skolan har en dokumenterad planering för detta. Skolinspektionen menar att det därför sannolikt kommer att skilja sig åt mellan årskurs 7-8 å ena sidan och nuvarande årskurs 9 å andra sidan vad gäller vilka möjligheter eleverna ges till sådant skapande som främjar utveckling av kreativitet. Detta eftersom musikundervisningen bygger på en tanke om progression. Skolverkets kommentarmaterial till kursplan i musik är tydlig med att tanken ”bakom den övergripande progressionen i innehållet bygger på att ett framgångsrikt lärande i musik

kräver kontinuerlig repetition och övning” liksom att lärande i musik inte kan ”forceras”[1]. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn särskilt följer upp och säkerställer att eleverna i nuvarande årskurs 9 får den musikundervisning de har rätt till.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar stora delar av det centrala innehållet. Bedömningen baseras på kursplanens tre kunskapsområden och redovisas nedan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar stora delar av kunskapsområdet ”Musicerande och musikskapande”.

Granskningen visar att undervisningen bland annat omfattar sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck. Enligt skolans dokumentation finns det till exempel ett arbetsmoment där elever i årskurs 7 får skapa en blueslåt som ska framföras i grupp. Enligt skolans dokumentation och av lärarintervjun framgår att det förekommer gehörsmusicerande och såväl rytmisk som melodisk improvisation som en del av vissa uppgifter som eleverna arbetar med.

Skolinspektionen har genom skolans dokumentation och genom lärar- och elevintervjuerna sett exempel på hur musikundervisningen omfattar musikskapande i olika genrer. Ett exempel på hur elever får möjlighet att skapa egen musik finns i uppgifterna om låtskrivning i årskurs 8 respektive 9. Dessa uppgifter ger eleverna möjlighet att komponera en egen låt med olika musikaliska byggstenar och att göra en enkel melodi.

Vidare bedömer Skolinspektionen att musikundervisningen inte omfattar musikalisk gestaltning, där olika uttrycksformer kombineras. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet ”Musikens verktyg”.

Granskningen visar att undervisningen tar upp aspekter som omfattar röstvård. Läraren säger i intervjun att hen berör frågor om hörselvård och till exempel tar upp begrepp som volym och hertz, men att eleverna även pratar om detta under fysikundervisningen. Genom lärarintervjun framgår det även att läraren har planerat för hur undervisningen ska omfatta hur rösten kan varieras.

Det framgår även av skolans dokumentation och elevintervjun att eleverna ges möjligheten att spela och undervisas i olika ackord- och melodiinstrument. Vidare framgår det av granskningen att läraren undervisar om olika musikaliska byggstenar. I skolans dokumentation och under den observerade lektionen finns det exempel varigenom eleverna skapar låtar genom att successivt bygga upp dem med hjälp av olika byggstenar, såsom vers, refräng, ackord och tempo. Även musiksymboler, noter och ackordbeteckningar tas upp i undervisningen, vilket framkommer av skolans dokumentation där det finns exempel på uppgifter då eleverna får använda sig av olika ackordtyper. Läraren beskriver i intervjun att hen under genomgång med eleverna

[1] Skolverket (2017) Kommentarmaterial till kursplanen i musik, sida 9. Reviderad 2017.

exempelvis ber dem tydliggöra vad en vers är men menar att eleverna i årskurs 9 inte har en ordentlig grund att utgå ifrån när det gäller musikens byggstenar.

Granskningen visar att eleverna har tillgång till en digital mjukvara som, enligt skolans dokumentation, används av eleverna i ett flertal uppgifter under årskurs 7-9. Elever i årskurs 9 berättar i intervjun att de även tidigare har haft tillgång till den digitala mjukvaran, men att ingen av deras tidigare lärare har visat dem hur programmet fungerar.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet ”Musikens sammanhang och funktioner”.

Granskningen visar att undervisningen omfattar ljudets och musikens påverkan på människan. Av skolans dokumentation och lärarintervjun framgår att det finns uppgifter där detta tas upp. Till exempel finns ett arbetsmoment som heter ”musikhistoria – lyssna, upplev och samtala” där ett av syftena med arbetsmomentet är att förstå hur musik används för att påverka människor. Läraren säger att de även pratar om betydelsen av musik för att identifiera identitet i musikundervisningen. Vidare säger elever i intervju att den nuvarande musikläraren har nämnt hur musik används i mediet film.

Det framgår vidare av skolans planering att instrumentens funktion i olika genrer tas upp i årskurs 9. Det framgår även av granskningen att eleverna får information om musik från olika epoker samt de musikaliska karaktärsdrag som präglar dessa. I ovan nämnda arbetsmoment om musikhistoria får eleverna bland annat bekanta sig med olika typer av musikstilar och genrer.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet[2]. Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för utveckling av kreativitet. Utformningen av sådan undervisning omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet, samt valmöjlighet i samband med skapandet.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet att arbeta skapande i processform.

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet att arbeta skapande i processform. Detta gör läraren genom att betona att såväl arbetsprocessen som slutprodukten har betydelse. Läraren berättar i intervjun att hen exempelvis kan se en progression och uppnådd fördjupning hos eleverna genom att de gör nya versioner i sitt låtskapande. Vidare säger läraren att eleverna berättar om sina versioner och dokumenterar vad som inte fungerade i den tidigare versionen. Elever berättar i intervjun att om de kör fast hjälper läraren dem att komma vidare. Det framgår vidare av skolans dokumentation att det finns ett antal skapande uppgifter som sträcker sig över tid och avser att uppnå fördjupning.

---

[2] I grundskolans läroplan, första kapitlet *Skolans värdegrund och uppdrag* framgår att det ingår i skolan uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: *Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem*. Lgr 11, kap 1.

Det framgår även av granskningen att läraren strävar efter att möjliggöra individuellt anpassade strategier i elevernas skapande. Läraren berättar i intervjun att hen försöker ge feedback, formulerat som en fråga. Samtidigt betonar läraren att hen vill undvika att ge eleverna för mycket idéer och att inte blanda sig i för mycket, ”det är mina nycklar men deras dörrar”.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet att reflektera över skapandet.

Granskningen visar att det finns inslag i undervisningen som enligt skolans dokumentation syftar till att eleverna ska utveckla en språk- och begreppsförståelse. En förståelse som behövs för att eleverna ska kunna reflektera kring sitt eget och andras skapande. Detta till exempel genom arbetsmomentet ”ord & begrepp musik”. Det framgår vidare av skolans dokumentation att läraren arbetar med uppgifter som innehåller reflekterande inslag. Lärarna säger att eleverna ska dokumentera och att det ska finnas en reflektion över vad som gick bra och vad som gick mindre bra. Av skolans dokumentation framgår att eleverna i uppgifterna om låtskapande ska lyssna på andra elevers kompositioner och hjälpa dem med förslag på hur de kan komma vidare. Uppgiften i årskurs 9 innehåller även reflektionsfrågor som handlar om att eleverna ska resonera kring hur de kommit fram till slutprodukten. Elever i årskurs 9 säger även i intervjun att de framöver ska läsa en text och reflektera kring den.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna valmöjlighet i samband med skapandet.

Det framgår av skolans dokumentation att det finns uppgifter som är utformade så att eleverna kan välja en variation av olika instrument, samt till viss del digitala verktyg. Även elever säger i intervjun att det finns valmöjligheter gällande instrument och att det även är fritt om de vill använda sig av digitala verktyg. Uppgifterna om låtskapande innehåller även en möjlighet för eleverna att välja genre, vilket bekräftas av elever i intervjun.

I intervjun med musikläraren framkommer också exempel på hur musikläraren strävar efter att ge eleverna bättre möjligheter att göra självständiga val genom att vidga elevernas syn på vilka valmöjligheter de har. Detta framgår bland annat genom att läraren berättar att hen jobbar med att försöka bryta normen att vissa instrument är kopplade till pojkar respektive flickor, till exempel att flickor inte skulle kunna spela elgitarr. Läraren beskriver även i intervjun att eleverna behöver ha kunskap om instrumenten för att kunna ges valmöjligheter.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- **Rektorn behöver se till att musikundervisningen utgår från, och innehåller, hela det centrala innehållet i kursplanen.**

Skolinspektionen bedömer att det finns delar av det centrala innehållet som inte ingår i undervisningen.

Utifrån kunskapsområdet *”musicerande och musikskapande”* behöver musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras tydligare ingå i undervisningen. En undervisning där musikalisk gestaltning ingår skulle ge elever en ökad förmåga att kommunicera. I mötet med detta innehåll utvecklas därigenom ett av ämnets långsiktiga mål, att kunna gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer[3]. Lärare uppger i intervjun att delen vad gäller musikalisk gestaltning är svårare att få med och att det skulle kräva mer samarbete med lärare i andra ämnen. Det framgår inte av skolans dokumentation några exempel på uppgifter där musikalisk gestaltning har en uttalad roll.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 30 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena samt vilka effekter det haft för verksamheten.

Redogörelsen skickas via e-post, till *kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.* Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10215) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Gabriel Brandström

Beslutsfattande
Signerat av: Gabriel Brandström

X Johan Juffermans

Föredragande
Signerat av: Johan Juffermans

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/musik-i-grundskolan/

[3] Skolverket (2011). 5. Kursplaner. 5.8 Musik. I *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr11)*. Reviderad 2017. Se.14

Bilaga: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

1 kap. 11 § första stycket

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

1.1.1 10 kap. 2 §

1.1.2 Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Skolförordningen (2011:185)

5 kap 2 §

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Reviderad 2018

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik.(…).”

”Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas (...).

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden

Under rubriken Riktlinjer anges att alla som arbetar i skolan bland annat ska;

• i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,

• i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet

I avsnittet om lärarens ansvar står bland annat att läraren ska;

• synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter, samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor,

• planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Under rubriken till område 2.2 Kunskaper anges bland annat att;

”Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Bland de övergripande målen under området Kunskaper anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola;

• kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,

• kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga, och

• kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Bland riktlinjerna under området Kunskaper anges vidare att läraren bland annat ska;

• stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,

• ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel,

• får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling,

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

•utbildningen och undervisningen organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

•skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,

•skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,

•personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.8 Musik

Syfte

I kursplanen för musik beskrivs inledningsvis syftet med undervisningen och vilka förmågor som undervisningen syftar till att utveckla hos eleverna.

”Genom undervisningen i ämnet musik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,
- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.”

Centralt innehåll

Det centrala innehållet **för årskurs 7-9** är uppdelat i tre kunskapsområden;

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck.
- Gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer.
- Rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument.
- Musikskapande i olika genrer, till exempel visor, ljudkompositioner och låtar.
- Musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras.

Musikens verktyg

- Röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas.
- Hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer.
- Ackord-och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton-och taktarter.
- Rytm, klang och dynamik, tonhöjd, tempo, perioder, taktarter, vers, refräng och ackord som byggstenar för att musicera och komponera musik i olika genrer och med varierande instrumentation.
- Musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckningar och grafisk notation.
- Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning.

Musikens sammanhang och funktioner

- Ljudets och musikens fysiska, tanke-och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.
- Hur musik används i olika medier, till exempel i film och datorspel.
- Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang, till exempel i en symfoniorkester eller i ett rockband.
- Konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika epoker. Framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

Prop. 2009/10:165 *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*

I propositionen anges bland annat att i skolans uppdrag ligger att ge alla elever ”bästa möjliga förutsättningar att utifrån sina behov och förutsättningar utvecklas så långt som möjligt i enlighet med utbildningens mål” samt att ”ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människa.” (s. 221)

I propositionen föreslår regeringen att ”kunskapsbegreppet ges en bred innebörd så att utbildningen också ska främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Sådan allsidig personlig utveckling kan bl.a. handla om utvecklande av den kreativa förmågan, lusten att skapa, förmågan att ta initiativ och omsätta idéer till handling. Dessa förmågor och färdigheter är centrala för att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt. Det övergripande målet för utbildningen stödjer strävan att entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.” (s. 222)

”(…) Estetisk och konstnärlig verksamhet är en viktig del av förskolans och skolans uppdrag. (…)I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Förmågan till eget skapande tillhör det som eleverna ska tillägna sig. Ett antal av skolans ämnen vilar således till en del på vad som kan betecknas som konstnärlig grund.” (s. 224)